

Protokół nr 53
z posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia
w dniu 19 kwietnia 2023 roku

Z powodu stanu zagrożenia epidemicznego posiedzenie odbyło się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość przy użyciu programu do wideokonferencji. Posiedzenie prowadził Klaudiusz Komor, Przewodniczący Komisji. Członkowie Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia zgodnie z listą obecności (załącznik nr 1 do protokołu). W posiedzeniu wzięli również udział goście zgodnie z listą obecności (załącznik nr 2 do protokołu).

PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Opiniowanie projektów uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego.
3. Projekty koordynacyjne ROPS Województwa Śląskiego w obszarze włączenia społecznego.
4. Sprawy różne.

Ad. 1

Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor rozpoczął posiedzenie Komisji, powitał wszystkich obecnych na posiedzeniu - członków Komisji oraz zaproszonych gości zgodnie z listami obecności. Stwierdził quorum potrzebne do podejmowania opinii i wniosków przez Komisję. Następnie przypomniał, że w myśl znowelizowanych przepisów (art. 15zzx ust.2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r.) o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, aby Komisja mogła obradować w trybie zdalnym, przewodniczący musi dysponować podjętą uprzednio przez Komisję decyzją zezwalającą na prowadzenie obrad w tym trybie on line. Zgoda na zdalny tryb obradowania musi być przyjęta w głosowaniu. W związku z powyższym pytanie do członków Komisji, kto jest za wyrażeniem zgody na zdalny tryb obradowania?

Komisja w głosowaniu – za:11, przeciw:0, wstrzymało się: 0 – wyraziła zgodę na zdalny tryb obradowania.

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor przeszedł do przesłanego w powiadomieniu porządku posiedzenia. Zwrócił radnym uwagę na zmianę tematyki posiedzenia – zgodnie z planem pracy na kwietniowym posiedzeniu miała być omawiana sytuacja dotycząca kadr medycznych. Do końca nie było jednak wiadomo, czy nie będziemy dzisiaj omawiać sytuacji finansowej szpitali. Później okazało się, że nie będzie dzisiaj pani Marszałek, a tak ważny temat jak kadr medycznych powinien być rozpatrywany z udziałem przedstawiciela Zarządu. Została więc zaproponowana zmiana tematu i dzisiaj w punkcie trzecim proponujemy omówić projekty koordynacyjne ROPS Województwa Śląskiego w obszarze włączenia społecznego. W przyszłym miesiącu natomiast wrócimy do tematu kadr medycznych. Porządek posiedzenia brzmiałby następująco: 1. *Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.* 2. Opiniowanie projektów uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego. 3. Projekty

koordynacyjne ROPS Województwa Śląskiego w obszarze włączenia społecznego. 4. Sprawy różne. **Przewodniczący** zapytał, kto jest za przyjęciem zaproponowanego porządku posiedzenia.

Komisja jednogłośnie (za:11) przyjęła porządek posiedzenia.

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor przypomniał, że drogą mailową przekazana została informacja o nadzwyczajnym posiedzeniu Komisji, poświęconym sytuacji finansowej szpitali „wielkiej piątki” – to posiedzenie odbędzie się dzień po sesji Sejmiku w dniu 25 kwietnia o godz. 13:00. Zapraszam wszystkich do udziału w tym posiedzeniu, które będzie się w formie stacjonarnej w Sali Błękitnej. Możliwie jak najwcześniej zostaną przekazane materiały na posiedzenie. To ważne posiedzenie. Są sygnały, że ta sytuacja nie będzie wcale taka zła jak się początkowo wydawało.

Radny Jan Kawulok poinformował, że nie będzie mógł uczestniczyć w posiedzeniu i poprosił o usprawiedliwienie. W przyszłym tygodniu oprócz sesji odbywają się ważne konferencje i spotkania – w czwartek jest forum zdrowia.

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor zasygnalizował, że termin posiedzenia był dostosowany do pani Marszałek Anny Jedynak – udział merytorycznego w sprawach zdrowia Członka Zarządu w takim spotkaniu jest potrzebna.

Radny Piotr Bańka poinformował, że również może mieć problem z obecnością na stacjonarnym posiedzeniu z uwagi na obowiązki zawodowe. Postara się uczestniczyć ale gdyby się nie udało, prosi o usprawiedliwienie.

Radny Dariusz Iskanin poinformował, że prawdopodobnie również będzie miał trudność dotrzeć na posiedzenie z uwagi na obowiązki zawodowe. Postara się być przynajmniej na części posiedzenia.

Ad. 2

Opiniowanie projektów uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor przeszedł do projektów uchwał na najbliższą sesję Sejmiku. Do Komisji skierowano celem zaopiniowania tylko jeden projekt uchwały, zawarty na druku VI/683 dotyczący PFRON. Nie ma go jeszcze w porządku najbliższej sesji ale będzie zaproponowane włączenie tego projektu do porządku. Prośba do pani Dyrektora Barczyk o przedstawienie tego projektu uchwały.

p.o. Dyrektora Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Agnieszka Barczyk poinformowała, że projekt uchwały Sejmiku, który został przyjęty na dzisiejszym posiedzeniu Zarządu Województwa Śląskiego, dotyczy przyznania dofinansowania i wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowania ze środków PFRON, na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów. Sejmiku Województwa Śląskiego w marcu podjął uchwałę, którą przeznaczył środki PFRON na ten rok w wysokości ponad 34, 5 mln zł. W tych środkach znalazła się między innymi kwota przeznaczona właśnie na dofinansowanie robót budowlanych. Wpłynęły wnioski na ten rok – te wnioski są składane do 30 listopada roku poprzedniego roku. Część zadań nie przekracza 1 roku budżetowego więc nie ma tu konieczności uzyskania zgody Sejmiku. Jedno z tych zadań jest natomiast zadaniem dwuletnim, na rok bieżący i rok przyszły. W przypadku, gdy proces inwestycyjny musi trwać dłużej, aby można było zawrzeć umowę, która przekracza 1 rok budżetowy, jest prośba do Sejmiku Województwa Śląskiego o wyrażenie zgody na zawarcie takiej umowy dwuletnie. Ten wniosek złożyło Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Cieszynie. Będą w ramach tego wniosku

realizować budowę placówek rehabilitacyjno – oświatowych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami – w miejscowości Bażanowice, Budynek B, ul. Skotnia. Kwota na ten rok to 2 734 993,82 zł, a na przyszły rok 388 143,00 zł. To jest inwestycja, która ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób ze sprzężoną niepełnosprawnością z powiatu cieszyńskiego, które są zagrożone wykluczeniem społecznym. To jest wielospecjalistyczne wsparcie na płaszczyźnie funkcjonowania.

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor podziękował pani dyrektor za informację. Pytanie do członków Komisji, czy ktoś ma pytania do tego projektu, a wobec braku zgłoszeń stwierdził, że wszyscy są chyba zgodni, że takie działania na rzecz niepełnosprawnych powinny być popierane. Następnie zapytał, kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem projektu uchwały zawartego na druku VI/683?

Wynik głosowania: za - 12, przeciw - 0, wstrzymał się – 0.

Opinia: Komisja Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 2023 roku przyjęła pozytywną opinię dotyczącą projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyznania dofinansowania i wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowania ze środków PFRON, na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów (druk VI/683).

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor przeszedł do omówienia dwóch projektów dotyczących zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023 – 2035 (druk VI/670) oraz zmian w budżecie Województwa Śląskiego na rok 2023 (druk VI/671). Prośba o krótkie omówienie zmian w swoim zakresie przez panią dyrektor Agnieszkę Barczyk

p.o. Dyrektora Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Agnieszka Barczyk poinformowała, że ze spraw Departamentu są tylko dwa zadania. Są to inwestycje pn. Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej na potrzeby Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich. Drugie zadanie dotyczy budynków ginekologii i położnictwa oraz budynku poradni z Oddziałem Chirurgii Onkologicznej i częścią termomodernizacyjną w Katowickim Centrum Onkologii. Oba te zadania są wpisane do budżetu Województwa Śląskiego, mają zabezpieczone środki ale są wpisane jako zadania jednoroczne. W związku z tym nie były wpisane do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Dyrektorzy tych jednostek złożyli wnioski z prośbą o rozłożenie realizacji tych inwestycji na dwa kolejne lata czyli bieżący rok i przyszły rok, co jest związane ze skomplikowaniem tych prac modernizacyjnych. Rekomendujemy tutaj, by przychylić się do wniosków dyrektorów, w związku z czym to finansowanie rozłoży się na kolejne dwa lata, a środki finansowe w jednym szpitalu jak i drugim zostaną częściowo przesunięte na przyszły rok – mówimy tutaj o kwocie po dwa miliony złotych na każde z tych zadań.

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor poprosił o omówienie zmian w zakresie działania Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego Anna Zasada – Chorab odpowiedziała, że ROPS nie ma w WPF żadnych zmian.

Ad. 3

Projekty koordynacyjne ROPS Województwa Śląskiego w obszarze włączenia społecznego.

Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego Anna Zasada – Chorab na wstępie powiedziała, że perspektywie najbliższych kilku lat Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej będzie realizował pięć projektów z Funduszy Europejskich do 2027 roku (tzw. „siódemki”) oraz jeden duży projekt z Funduszu Europejskiego Rozwoju Społecznego – Priorytet IV Spójność społeczna i zdrowie. W zakresie polityki społecznej najbliższa perspektywa będzie się głównie opierać na dwóch zasadniczych kwestiach. Chodzi o tworzenie centrów usług społecznych – na podstawie ustawy z 2019 roku rozpoczął się proces przekształcania ośrodków pomocy społecznych w centra usług społecznych. Na dzień dzisiejszy powstało w Polsce 51 cus-ów, w tym trzy centra usług społecznych w województwie śląskim. W tej perspektywie będzie możliwość przetestowania modelowego przekształcania w centra usług społecznych dla pięciu samorządów – to jest najbliższy projekt, który ROPS będzie ogłaszać. Na ten cel jest przeznaczony 41 mln zł. Te samorzady będą testować modelowo głównie w zakresie usług społecznych. Zmiana polega na tym, że centra usług społecznych dają możliwość w 14 obszarach świadczenia usług dla mieszkańców – ośrodek pomocy społecznej nie będzie tylko dedykowany dla osób z ustawy o pomocy społecznej ale de facto dla każdego mieszkańca. Samorząd, by dokonać przekształcenia w centrum usług społecznych, musi dokonać diagnozy swoich problemów społecznych na kolejne 5 lat, wprowadzić taki program. Musi również dokonać modyfikacji w zakresie kadry – są tam trzy nowe funkcje do centrów usług społecznych. Drugi zasadniczy obszar to deinstytucjonalizacja – czyli powszechnie rozumiane w Europie otwieranie się na środowiska lokalne. To nie jest likwidacja instytucji całodobowych – przeciwnie otwiera się te instytucje czyli dajemy możliwość, by ze środowiska lokalnego osoby mogły korzystać z instytucji całodobowych. Na ten cel mamy 29 mln. Mamy też bardzo dobry projekt Śląski Senior dedykowany głównie dla mniejszych samorządów do 10 tys. mieszkańców (ponad 16 mln) – tutaj będzie pomoc sąsiedzka czy tworzenie gospodarstw opiekuńczych. Mamy również zmianę funkcjonowania domów pomocy społecznej – na ten cel mamy 52 mln. Jest kształcenie i wsparcie nowych pracowników systemu pomocy społecznej – tu kwota 7 mln zł. Te wszystkie projekty mają głównie na celu poprawienie jakości życia mieszkańców. Jest też duży projekt ministerialny koordynacyjnych działań, który de facto zawiera wszystkie te komponenty z pomniejszych projektów.

Zastępca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego Mariusz Sajak omówił prezentację multimedialną pn.: *„Projekty koordynacyjne ROPS w nowej perspektywie Funduszy Europejskich na lata 2021 – 2027”* (wydruk prezentacji stanowi załącznik nr 3 do protokołu).

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor podziękował panu dyrektorowi za przedstawioną prezentację i zapytał czy są pytania do materiału?

Radna Jadwiga Baczyńska powiedziała: Bardzo cieszy pomysł gospodarstw opiekuńczych i deklaruje tutaj szerszą pomoc w tym temacie. Osobiste doświadczenia zawodowe potwierdzają to, co było powiedziane w tym temacie. Obserwowałam ten proces od strony rodziny osoby niepełnosprawnej, która wychowała się w środowisku rolniczym na farmie, dla której naturalne były czynności związane z wykonywaniem prac rolnych gospodarczych, a później dołączyła do grupy osób, które przyjeżdżały do takich gospodarstw opiekuńczych. Osoby prowadzące farmę raz czy dwa razy w tygodniu oferowały usługę opiekuńczą dla grupy osób niepełnosprawnych intelektualnie. Dowożone przez rodziny osoby niepełnosprawne spędzały na farmie dzień jak w pracy – wykonywały proste czynności, miały zapewnione przerwy, integrację społeczną. Jeżeli chodzi o usługę wytchnieniową w domu opieki to

spotkałam się za granicą z takim modelem opieki świadczonej w innym domu. Rodzina zastępcza oferowała takie usługi na czas wakacji czy remontu dla osób niepełnosprawnych mieszkających na co dzień ze swoimi rodzinami – rodzina opiekująca się swoim niepełnosprawnym członkiem miała czas na odpoczynek, a osoba niepełnosprawna nie szła do domu opieki ale do innej rodziny zastępczej na ten krótki czas. Prośba o zwrócenie szczególnej uwagi na tę formę opieki wytchnienia w innym domu. Jeżeli chodzi o kształcenie kadry (opiekunów koordynatorów) zabrakło tutaj kształcenia społeczeństwa, kształtowania świadomości społecznej. W Polsce w dalszym ciągu zdarza się, że społeczeństwo nie dopuszcza w swojej świadomości pełnej integracji osób niepełnosprawnych z całością społeczeństwa, szczególnie w miejscu pracy, gdzie osoby muszą nieraz wykazywać się ponadprzeciętnym poziomem kwalifikacji, aby móc osiągnąć to samo, co osoba w pełni sprawna. Społeczeństwo powinno być bardziej otwarte na takie osoby. W ramach proponowanych szkoleń powinno zwrócić się większą uwagę na świadomość społeczną. Ostatnia uwaga dotyczy mieszkania wspomaganego. Często w różnych modelach i dla różnych osób – czy to dzieci z domu dziecka czy też dla osób potrzebujących resocjalizacji – ta forma pomocy jest organizowana w ten sposób, że osoba musi zmienić miejsce zamieszkania. Wartościowym byłoby, gdyby osoba pozostała w miejscu, gdzie zawiązuje relacje sąsiedzkie, społeczne, by czy przechodząc przez etap czy to dorosłości czy też resocjalizacji, nie musiała wyrwać się z korzeniami i przechodzić do zupełnie nowego miejsca. Dobrze byłoby spróbować zbudować model, by mieszkania wspomaganego dla danych osób były organizowane w jednym miejscu.

Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego Anna Zasada – Chorab podziękowała pani radnej Baczyńskiej za cenne wskazówki i podzielenie się cennymi doświadczeniami różnych modeli pomocy wypracowane w innych krajach. Tutaj z modelu angielskiego można wspomnieć, że najważniejszą osobą przy wypisywaniu pacjenta ze szpitala jest pracownik socjalny – to on zabezpiecza środowisko i stwierdza, czy można wrócić, czy potrzebna jest rehabilitacja. Można przedstawić każdy projekt w szczegółach – każdy jest interesujący i ważny społecznie. Tutaj bardzo istotna jest kwestia zawodów opiekuńczych, średniego personelu medycznego – jest ogromny deficyt opiekunów czy asystentów osób starszych, niepełnosprawnych czy pracowników socjalnych. To bardzo duże wzywanie – mamy zabezpieczone środki na kampanie społeczne, by zachęcać szczególnie młodych ludzi do podejmowania takich zawodów pomocowych. Są środki na cykl szkoleń, by można było zdobyć odpowiednie kwalifikacje. Zawód pracownika socjalnego został uwolniony i dzisiaj studia podyplomowe dają taką możliwość, aby te kwalifikacje uzyskać. Będziemy w tym obszarze rozmawiać między innymi z Uniwersytetem Śląskim, jak uruchomić kierunki wspomaganego.

Zastępca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego Mariusz Sajak podziękował pani radnej Baczyńskiej za cenne uwagi i zgłoszenie gotowości do współpracy. Spośród tych propozycji być może jest miejsce na utworzenie nowego modelu na standardzie rozwiązania, gdzie rodziny zastępcze przejmują na jakiś czas opiekę na osobami potrzebującymi opieki. Kształcenie społeczeństwa jest bardzo istotną kwestią. W zasadzie w każdym z projektów mamy pewne działania promocyjne, upowszechniania wiedzy i przede wszystkim integracji osób zależnych ze społecznością lokalną. W kwestii mieszkaniach wspomaganym można iść w proponowanym kierunku dotyczących lokalizacji – najpierw pieczę zastępczą, potem mieszkania wspomaganego aż do mieszkania samodzielnego.

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor podziękował za dyskusję i wszystkie informacje.

Ad. 4

Sprawy różne.

Przewodniczący Komisji Klaudiusz Komor zapytał, czy ktoś ma jakieś pytania, uwagi, bądź sprawy bieżące. Wobec braku zgłoszeń podziękował wszystkim za udział w posiedzeniu. Przypomniał, że we wtorek 25 kwietnia o godz. 13:00 odbędzie się dodatkowe posiedzenie Komisji – stacjonarnie w Sali Błękitnej Urzędu Marszałkowskiego. Następnie zakończył posiedzenie Komisji.

PROTOKÓŁ SPORZĄDZIŁA
MAŁGORZATA CIESZYŃSKA – SOKOŁOWSKA

**PRZEWODNICZĄCY KOMISJI
POLITYKI SPOŁECZNEJ I OCHRONY
KLAUDIUSZ KOMOR**